

ZADNJA IZMENA

Herve Guibert

Moj sluga in jaz
(smešen roman)

/trije odlomki/

Herve Guibert

Nikoli si nisem predstavljal, da me bo moj sluga imel rad. Bolj sem si zamišljaj, že tedaj, ko sem ga naredil za svojega slugo, da me bo sovražil. To je bil brezdelen mladenič, ki je po naključju dobil glavno vlogo v nekem filmu in ki mu potem noben režiser ni več ničesar ponudil. Posledice, da se mi je tistega popoldneva zahotelo na slepo se strpati v kako temačno dvorano kina, so bile hude.

* * *

Ker niti moj tajnik niti moj šef služinčadi nista mogla prenesti te vloge in ker sem vse močneje prdel na teh odličnih sprejemih, na katere skorajda nisem več zahajal, sem sprva mislil najeti elegantnega mladeniča, ki bi med ljudmi sledil mojim korakom, a se delal, kot da me ne pozna, kot kak čarovnikov statist, obzirno zardeval, pokašljeval in se opravičeval namesto mene vsakič, ko bi spustil enega teh pokljajočih vetrov.

Zamišljaj sem si, da bom tega mladeniča po njegovem delu odpeljal v restavracijo, da bi mi delal družbo, in bova v tihem soglasju dogovorjena, da bo šefu strežbe dosledno odgovarjal, da nikakor ni lačen, in bom jaz s kančkom ustnic oplazil, da se ne bi opekel, preliv zelo obilne jedi in jo potem porinil proti svojemu uslužbencu, ki jo bo požrešno zbasal vase. Žal, nič ni bilo tako, kot sem predvidel.

Potem sem si zaželel Pakistanca, ki ne govori francosko in ki torej ne bi nič razumel, ko se menim po telefonu. Hotel sem obvarovati tisto, kar mi je ostalo od zasebnega življenja, služabniki pa se tako hitro zaklepetajo s sosedi in s trgovci. Nimam več veliko ljudi, s katerimi bi govoril, in nikogar več, ki bi mu preprečeval, da me razume. Vsi moji pravi prijatelji so pomrli, zadnji pred manj kot štirinajstimi dnevi.

Pripovedniki ruskih romanov imajo sluge, ki kot psi spijo v vežah na prepihu, ostrijo floret za njihove dvoboje in nosijo njihove stare površnike. To so zgubljeni, pogosto dvojniki svojih gospodarjev, ki bi lahko bili na njihovem mestu, a jih je prirojena nesreča, udarec usode, ženska ali igra na srečo ponižala na ta položaj. Od utrujenosti klečeplazijo, vse njihovo bitje širi nekaj žaltavega. Delajo brez ljubezni in nenatančno, tudi loščenje gospodarjevih škornjev jih ne navdušuje.

Moj sluga je bil potencialni morilec, prav zato sem ga izbral. Bil sem človek, ki se bliža koncu. Potreboval sem pravega telesnega stražarja, nekoga, ki me pobere, ko padem, me oblači, mi stiska noge, ko tako otrpnejo, da jih več ne čutim.

Moj sluga je bil pravo nasprotje značilnega ruskega sluga: najmanjšo uslugo mi je nudil z gorečnostjo, kot da je bilo to dejanje, recimo dvigniti me iz banje, zanj odločilnega pomena. Morda ga je gnala strast sovraštva, tega tedaj nisem vedel.

Ali ga je vsaj skominala moja dediščina? Sam sem po pradedu dedoval ogromno premoženje in imel sem že astronomsko število nečakov in nečakinj, pranečakov in pranečakinj, tajnik veleposlaništev, direktorjev marketinga, odvornikov, predstavnic za tisk ali trgovk z umetninami. Prav nobene sorodnosti nisem čutil do tega malega sveta in vedel sam, da bodo, razen v primeru malo verjetnih mahinacij, recimo, če bi posvojil svojega slugo, ti nečaki in nečakinje, ki sem jih bolj ali manj sovražil, podedovali bogastvo mojega pradedu, ki sem ga s svojim slugo začel upravljati na teh potovanjih na konec sveta.

Kljub temu, in nimam se za prav posebno skopega, rad potujem ceneje. Celo v Rim letim s čarterjem Nouvelles Frontieres za osemsto petindevetdeset frankov. V drugem razredu naletiš na veliko bolj sproščene ljudi kot v prvem. Vselej sem bil zmožen prevarati svoj svet. Moj sluga in jaz sva ostala tako rekoč neopažena. Videti sva bila kot dva mlada, kakor drugi, kot brata. Osemdeset let sem star, toda na potovanju nosim mehke superge Nike, tesne kavbojke, usnjeno jakno, sončna očala Ray Ban mi skrivajo gubice okoli oči in čepica sledi operacijskega noža od liftingov, ki se jim od štiridesetega iz navade podvržem vsakih pet let; nategovanje kože je dosti dražje kot sama operacija in na vsak način bo treba vse spet znova razdreti. Zdi se mi, kot da bi živel novo mladost. Po walkmanu poslušam isto glasbo kot moj sluga, rap, ki mi ni prav posebno všeč, žvečim njegove žvečilne, katerih okus mi zbuja stud.

Moj sluga je pravi biser. Da bi se opral pred dekletom, ki bi jo začudil ta najin par, ali pred pravim mladeničem, ki bi si iskal družbo, ne bi nikoli izdal moje resnične starosti, ki jo on sam prav dobro pozna, saj me sezuva, mi obzirno dvigne prenikez stol, na katerega moram sestiti, mi skorajda namesto mene natakne rokave moje pretežke jakne in mi daje injekcije v te upadle ude, kjer ni več ničesar, v kar bi zabodel.

Od mojega dvajsetega leta me bega ta situacija, ta položaj podvrženosti; ali to pomeni, da rad obvladam bitja? Natakariji v budimpeštanskih pivnicah v belih oblekah z zlatimi gumbi, maroški hlupci s fesi, japonski taksisti z bombažnimi rokavicami, natakariji v Coupole s k pasu navezano cunjjo, ki v obliki črke v pada prek ulitih hlač, so se mi vselej zdeli polni največje elegance, kadar zaradi svojega položaja niso obupani.

Zakaj me moj sluga ne zapusti? Včasih se sprašujem. Ko je imel petnajst let, je igral glavno vlogo v tistem filmu, ampak njegov režiser, da bi ohranil določeno skrivnostnost, misleč, da bi se publiki zadel ta spontano čudežni igralec banalen, mu je preprečil napredovanje, da bi šel k Druckerju ali Sabatieru, kot si je tako zelo želel, da bi poziral za modno fotografijo in da bi odgovarjal na narcistična vprašanja ljubkih novinark. Da bi mu ne ukradli glavne zvezde, je režiser, kajti to je tip, ki spretno poskrbi za lastno reklamo, tega petnajstletnega neznanca forsiral kot junaka in hkrati tlačil v senco, da je bil takoj po megljenem spominu na njegovo vlogo pozabljen. Priznati moram, da ne čutim nobene naklonjenosti do dotičnega režiserja, tako rekoč on je odkril mojega slugo, ne jaz, da bi bil na to lahko ponosen. Jaz ga nisem dal na preizkušnjo, preden sem ga najel: preprosta beseda naju je vezala, enega do drugega.

Moj sluga ima zdaj dvajset let, na cesti ga nihče več ne prepozna niti se ga ne spomni iz tega slabega filma, ki ga nikoli ne ponovijo po televiziji, a ga hraniva na kaseti in si ga včasih z nekakšnim užitkom natančno ogledava. Moj sluga ni računal, niti mislil ni na to, da bi uspel kot igralec. Raje bi postal mehanik ali šofer težkih tovornjakov, ko bi mu jaz ne prekrižal poti. Preprosta duša, toda neiskrena, ko mi služi že četrto leto.

On je prišel na to genialno idejo, da bi bil videti kot fant njegovega kova. Nekega dne mi je rekel: »Če dovolite, Gospod, res, da izgledate za svoja leta, če jih imate v resnici toliko, kot trdite, v faco full mladi, ampak kar se tiče vaših cunj, Gospod, ste čisto out. Ti karirasti jopiči, te kravate s štrikotnim koncem, te exhlače na zvonc, vaši plašči iz kamelje dlake, težko bi izgledali bolj starinski. Vi, ki kar naprej tarnate, da ne morete več hoditi, zakaj si kot jaz ne obujete Nike, namesto teh grozних mokasinov Berlutti, ki stanejo celo premoženje, kot pravite, in jaz, saj mi dovolite, Gospod, jih moram vsako jutro čistiti, medtem ko bi vam bil lahko pri drugih drobnih opravilih bolj koristen. Videli boste, da boste s supergami spet našli svoj spid, full udobne so, nobenih krčev več ne boste imeli in po sprehodu se vam ne bo več treba oprijemati moje roke. To je kot pri avtu, potrebuje vzmeti. Vaše zarjavele kosti jih nimajo več. Vaša vzmet sem bil jaz. S supergami Nike boste imeli vkorporirane vzmeti.«

Svojemu slugi sem poskušal predpisati uniformo in nazadnje jo je on predpisal meni. Kar njega tiče, sem okleval med različnimi tipi oblek: tako rad bi ga bil videl v tistih livrejah z okroglim ovratnikom, rdečih ali črnih, z velikimi pozlačenimi ali posrebrenimi gumbi, kot jih nosijo liftboji v Train bleu, in ki poudarijo lok nad zadnjico, vlito v tergal. Pravijo, da homoseksualce privlačijo uniforme – mornarjev, gasilcev, legionarjev. Meni ni do tega, a vselej so me očarala, skorajda erotično, oblačila služabnikov vseh vrst. Celo uniforma, najbolj žalostna na svetu, teh razžaljenih bitij, ki jih srečaš samo na stranskih stopnicah, z omelemc v rokah, kadar je hotelsko dvigalo pokvarjeno, ta ubogi progasti predpasnik, počez privezan na za-

maščen in ves bel ovratnik srajce. Ti ljudje, ki so običajno prestari za delo, so mi zaradi tega predpasnika vzbujali željo, da bi jih pobožal po glavi, a brez potrebe, kajti življenje jim ne more več prinesiti niti najmanjše utehe.

* * *

Odločil sem se, da svojemu slugi za božič podarim potovanje v Bangkok, enega izmed mojih lepih mladostnih spominov, spomin na masažo, kot je ta za večino ljudi. Izstopila sva v Hilltop, penthouse. Najel sem del z dvema ločenima apartmajema, da si ne bi bila v napoto, če mojega slugo zamika, da bi imel kako avanturo, na kar že deset let zaman čakam, do teh se tu tako zlahka pride. Vse te mlade ženske so kot rože, pripravljene, da se odpro. Deževna sezona je. Ko se ulije, prodre naliv ob steklenih vratih in premoči pod, okoli sva namotala Sopalin. Naliv se ulije naenkrat, večkrat na dan, vse preplavi in skoraj takoj preneha, mesto spodaj postane spet modro in sivo, svetlikajoče se, pisano in kadeče se v deževnih hlapih. Svojega slugo sem hotel peljati v Shangrillo, ki je bila svojčas največja hiša strasti, toda ni imela te časti, da bi ga navdušila, s kančkom očesa sem prežal nanj, prazno je gledal v vsa ta dekleta, brez gnusa pa tudi brez poželenja, kot da bi pogledal na dno svojega kozarca z ginom, preden ga izprazni, malce otožno, kot da ne bi bilo ničesar več po teh telesih deklet, ki so plesala v luči reflektorjev in se čvrsto držala za kovinske drogove, nobenega upanja, nobenega pričakovanja, nobene pijače. Zašepetal sem mu: »Naprodaj so, podarim ti eno, izberi, z njo greš v zgornje sobe, ostaneš lahko, kolikor časa hočeš, počakal te bom.« Odklonil je, rekel je: »Gospoda ne bom pustil samega na takem kraju, raje vidim, da bi šla na bowling.« Na bangkoških kegljiščih pobirajo keglje otroci, grdi, neprimerni za prostitucijo, in vidi se samo njihove bose, suhljate noge, kako za loputami tekajo od ene steze do druge.

Mislím, da ropot nalivov mojemu slugi udarja po glavi, kot nekakšno bombardiranje. Na vrat na nos je šel dol, kot v Mettrayu, je rekel, k hotelskemu brivcu, da ga obrije. Ko se je vrnil, sem opazil, da ima na glavi brazgotino, kot krogec od trepanacije, ki je na njegovi kuštravi glavi nisem nikoli zaznal. Morda so mu iz možganov izrezali kak živec, živec poželenja. Sem sem ga pripeljal, da se malce razživi, a ne kaže nobenega zanimanja, ne za dekleta ne za fante, na cesti gre prek njihovih pogledov, kot da bi bili svete krave ali rikše. Ko bi ga hotel uporabiti, da nagovarja dekleta zame, bi ostal kar žalosten. Kaj imam res opravka z nedolžnežem, kot se reče, ali pa uganja komedijo s strateškimi cilji, ki jih ne poznam? Svoje zelene Nike z dvojnimi podplatom, v katerih se mi je zdelo, da letim, sem moral zamenjati za Palladium, ki so menda bolj moderne in tudi bolj učinkovite proti kačam in škorpionom. Neumnost, tu ni škorpionov niti kač.

Ko preneha naliv in stopiva, moj sluga in jaz, na ulice Bangkoka, se mi zdi, da naju kar naprej vidim v nekakšnem velikem ogledalu, kot da bi ga kak suženj nosil na hrbtu in poskakoval pred nama. Jasno vidim njega in sebe, v najinih podobnih oblačilih, in včasih več ne morem ugotoviti, ali je to on na levi ali sem jaz na desni,

kot da bi bila ena sama razpolovljena oseba. Včasih naju v ogledalu tudi odkrijem, kako sva spremenjena v ženski. To je zares smešen prizor. Moj sluga je družabnica, povsem v črnem, nekakšna turobna, okapucinjena mala nadzornica, jaz pa sem velika prekla, ki se tresem na belih skajastih opornicah, mojo osušelo zadnjico oprijema črn triko, brez krila povrh, a z usnjeno jakno in s celim šopom umetnih rdečkastih las, pritrjenih z ovratno ruto, ki močno zavozlana skrivaj razpotegne tudi lica, nosim velika črna očala, čisto neprosojna, vem, da imam osemdeset let, ampak od daleč sem jih videti osemnajst, ta privid me je kar naprej radostil.

* * *

Zdi se mi, da morfij več ne učinkuje. Boli me. Povsod me boli. Sovražim te kratke stavke. Tudi dolge stavke sovražim. V resnici gotovo sovražim pisanje. Rad bi bil v glavi svojega sluga, mislil, kar misli on. Bolje bi pisal. Prebrisan je, nepredvidljiv, ampak čista duša. Ko me vbode, ne čutim več tistega vročega vala, ki kipi v glavo, se spusti in me povsod ogreje, tudi v noge, ki sem jih imel vedno ledene, prav kot srce in jajca. Moj sluga me zbode in to boli, ker ni več mesa, v katerega bi vbodel, a to je tudi vse. Nobenega užitka, nobenega olajšanja, nobene pozabe. Gotovo sem že tako navajen, da več ne učinkuje. Morda bi moral povečati dozo? Govoril bom o tem s svojim zdravnikom, saj mi je on priskrbel. Zdi se mi, da bi ga bil moj sluga že spodil, ko ne bi igral vloge dobavitelja, saj dobro ve, kako zelo potrebujem to drogo. Moji prsti na nogah so postali neobčutljivi, onstran krčev in mravljincev, onstran mraza. To več ne obstaja. Že res, da so v mojih Nike in da me še naprej nosijo, a so že mrtvi.

Končno mi je uspelo prodreti v skrivnost sobe mojega sluga, saj sem se naenkrat spomnil, da mora obstajati dvojnik na velikem šopu ključev, ki je skrit na dnu vaze Ming. Moj sluga nikoli ne pozabi zakleniti svoje sobe, kadar se odpravi po nakupih, a gledanje skozi luknjo ključavnice mi le stiska vretenca in nima nobenega smisla, saj je od znotraj z nečim črnim zamašil luknjo. Predstavljal sem si lahko najbolj smešne, najbolj strašne ali najbolj odvratne stvari, ne pa tega, kar sem videl. Praba-bičina postelja z baldahinom je bila razsekana in iz nje narejeno trikotno ogrodje je bilo postavljeno sredi praznega prostora, na vrhu, poleg velikanskega perja v barvi krvi, pa je bila zasajena sekira, za katero nimam pojma, odkod je prišla. Seveda ni bilo niti sledu o slikah, Greuzea, Toulouse-Lautreca in Huberta Roberta so zamenjali posterji kozmonavtov. Moj sluga je zvil in nakopičil preproge na sredino ter si naredil udobno ležišče. Naletel sem na pepelnike, polne čikov, in na stare, porumenele izvode Libération, večinoma te, v katerih kaj piše o filmu, v katerem je igral. Nič drugega razen tega šotora Siouxov, v katerem je spal. Moje pohištvo in drobni predmeti so izginili, ne bi si ga upal vprašati, po kakšnem čudežu so izpuhteli. Picassa ni hotel ohraniti, čeprav sem vztrajal pri tem, saj ga je ne nazadnje sam izbral. Obesil ga je v salon, nad moj kavč. Kaj si ni morda želel, da se sname in mi v spanju raztrešči glavo?

Po naključju, ko sem odrinil vrata kopalnice, sem odkril svojega slugo v trenutku, ko se je zbedel pod jezik. Krade mi morfij, zato nima več nobenega učinka, namesto tega mi vbrižgava vodo. Lahko bi samo zaprl vrata. Rekel sem mu: »Ampak zakaj v jezik?« »Tako gre hitreje v glavo,« mi je odgovoril. »Samo stari kot vi si vbrižgavate v roko, vsa ta ceremonija s prevezo, z jermenom, vse to vas zagreje, ne?« Nisem bil sposoben še naprej govoriti s svojim slugo, v sebi sem se dušil, začutil sem, da bom padel po tleh, a sem ostal na nogah. Moj sluga je izvlekel brizgo iz ust. Stal je pred ogledalom, naslonjen na umivalnik, gledal se je bil pri opraviilu. Rekel mi je: »Dedek pizdi, ker so mu ukradli dope?« Hotel sem ga mahnuti, a moja roka ni dosegla njegovega obraza. Stegnil je jezik, da mi ga spet pokaže, debelega, modrikastega, nabreklega od strupa, in mi ga zarinil v vrat. Bil je strašno suh in hrapav, nekak ostuden žamet.

Moj sluga trdi, da sem to noč kričal v spanju in da sem klical k Satanu. »Zdaj k Satanu zdaj k Alahu, vsekakor pa ne k Bogu,« je rekel. Cel dan se je držal name. Pravi: »Jaz nisem veren, ampak Jezusa se ne žali.«

Ne vstajam več. Ostanem leže na tleh, zgrbljen na bok, zvit kot zarodek, slina se mi cedi iz ust. Moj sluga mi pride dat moje pivo in vodko, ko požiram, mi več ne podpira glave, pogoltnem kar lahko, ostalo se razlije. Ničesar mi več ne reče in ne odgovarja na moja vprašanja, razen z brcami, ki ne bolijo preveč, trebuh si zavarujem. Pravi: »Lahko kričite, ampak vaš zdravnik sploh ne bo obvestil policije, ker je tudi on pristaš belih kristalčkov. Si predstavljate, da bi morfinist stopil na policijsko postajo?« Ves drgetam, morfij mi manjka, rotim svojega slugo, da bi mi ga spet dal. Ko mi zada enega teh svojih spametovalnih udarcev v hrbet ali v bok, mi reče: »Brutalnost povsod narašča, po celem svetu, ne samo tu. Ne berete več časopisov? Onega dne sta v Koreji dve mladoletnici ponoči stopili na cesto, ustavili avto in prisilili potnici, da sta izstopili, neko staro mamo in njeno petletno vnukinjo, morali sta si izkopati jamo in mladoletnici sta ju živi zakopali ob cesti, za nič. Z vami še nisem tako daleč, ne?« Scal je po meni, da me nauči biti tiho, je rekel. Postal je star in grd, trebušast. Ko bi me poscal pri petnajstih, bi mi bilo v skrajnem primeru morda všeč. Zdaj je prepozno za to, je samo scanje, ki smrdi po polžih in se takoj ohladi. Ne marava se več. Ta mala zalega, umski bednik, se več ne skriva, kadar si vbrižgava, nič več v jezik, zdaj si zabode v moda ali v ud in v debelo štrlečo veno na vratu, pravi, da je treba v življenju vse poskusiti, če ne nima nobene draži. Odbija me. Odkril sem, da ima velikega kurca, dosti večjega, kot je bil moj v mladih letih. Moj se je pri šestdesetih skrčil in iz njega je prišlo le par kapljic, droben rumen in jalov pršec. Če bi bilo življenje preskus, bi padel na vsej črti. Nisem čakal, da srečam svojega slugo, da se tako pokvarim. Že pri štiridesetih sem bil nor, že pri desetih sem bil nor.

Moj sluga mi spet daje morfij in spet govori z mano, pravi: »Pripravljen sem na mnoge žrtve, da Gospodu preprečim trpljenje.« Zdaj primanjkuje njemu, a to vzame nase in tega ne pokaže. Fleši od morfija so toliko močnejši, kolikor so mi mesece manjkali, znova mi je vroče v noge in v glavi mi gomazi. Slugi narekujem svojo knjigo, ubogljivo zabeleži vse, kar mu naročim, in ne daje nobenih pripomb, potem preberem, da preverim, če ni kaj cenzuriral. Končno me je spet dvignil in me polegel v mojo bivšo sobo, pod streho, ki jo je naredil iz lesa postelje moje prababice. Položil

me je na več visokih blazin, da mi lahko da piti, ne da bi se zadušil. Popiti moram velike količine vode. Piva več ne prenesem, takoj ga izbruham. Dremam in od morfija imam celo vrsto prividov, včasih sploh več ne vem, ali je moj sluga moj sin ali moj oče. Videti je zelo zaskrbljen zame, kajti skoraj vsak dan pokliče mojega zdravnika, da pride. Podaril mu je Picassa in mu rekel, da sem ga jaz prosil za to, a nimam več moči, da bi ugovarjal. Pravi: »Ničesar nočem skrivati pred Gospodom. Z vašim zdravnikom sva se že dogovorila o mojem honorarju. Po vaši smrti bom šel delat k njemu. Raje služim pri morfistu, vsaj navajen sem že, ko bi delal pri nekom, ki se ne drogira, bi bil čisto zgubljen, zdelo bi se mi, da nisem potreben.«

Moj sluga obuja spomine na najino pot v Bangkok, reče: »Zaradi Gospoda imam lepe spomine... Morfij me je zmedel, a sem prišel k sebi, na srečo. Nadvse se opravičujem Gospodu.« Zamomljam: »Daj mi mir. Pusti me spat.« Ugovarja: »Ni govora, da se Gospod potopi v komo. Ne bom povečal doze. Raje bom Gospoda nesel na rokah, ali na hrbtu, v kakršnikoli nevihti, z glavo nad vodo, dokler se tudi sam ne potopim. Zato ne neham govoriti Gospodu, da njegovi možgani še kar naprej prestrezajo in si razlagajo informacije, ki mu jih dajem. Gospod se spominja Shangrille, v Bangkoku, kako sva pila Sunrise in kako sva imela tista velika gola dekleta, boginje, ki so nama plesale prav nad glavama in se vrtele okoli tistih kovinskih drogov, kot falusov. Kadar so razširile stegna, sva imela njihove šope tako rekoč v nosu, je to ugajalo Gospodu?« Da bi mu nasprotoval, zanergam: »Ne, nobenega spomina. Kdo si ti? Tu te nisem še nikoli videl. Spadaš k ekipi reševalcev, kajne? Oživljate me? A kdo ti je odprl vrata?« »To sem jaz, Gospod, Jim, vaš sluga.« »Kim? Ti, ki sem te srečal na Tajskem?« Nalašč se delam, da ga ne poznam, da bi ga spravil prav na rob. Kadar je čisto na robu, postane končno zanimiv. Izgubi svojo obupno banalnost.

Kyoto – Anchorage – Pariz
januar–februar 2036

Izbral, prevedel in spremno opombo napisal Brane Mozetič

Herve Guibert (1955–1991): Kar je najbolj pretreslo številne Guibertove bralce in obenem družbi neznansko približalo fenomen aidsa, je bila njegova volja, da pove vse o tej bolezni, da sledi boju z aidsom od začetka do konca, da skorajda novinarsko poroča o bolezni, bolnikih, zdravnikih, okolju, o socialnih, političnih, zdravstvenih aspektih bolezni... Napisal je celo, da je prav skozi aids odkril »nekaj milega in zapeljivega v njegovi pošastnosti, aids je bila res neizprosna bolezen, toda ni bila nenadna (...) bila je bolezen, ki je dajala življenju čas, ki je dajala smrti čas.« V svojih pripovedih-romanih je skušal povedati vso resnico, aids je bil zanj »paradigma v mojem razkrivanju sebe in izpovedovanju neizrekljivega«. Razliko med resnično doživetim in napisanim skržiti na minimum, podreti mejo med obojim. Podoba resnice: jaz sem zase edina možna oseba, zgodba mojih

knjig je zgodba kakega ducata oseb, ki me obkrožajo, jaz sem kronik njihovega bivanja. Tovrstno razkrivanje seveda nosi nevarnosti – razkritja osebnih skrivnosti. Pisanje, je dejal, je tudi zločin, izdaja. Aids mu je omogočil, da je svoj princip še radikaliziral, tako glede sebe kot do prijateljev. Njegov prvi avtobiografski roman o aidsu, nekakšen dnevnik, *A l'ami qui ne m'a pas sauvé la vie (Prijatelju, ki mi ni rešil življenja)*, 1990), je šokiral bralstvo z razkritjem avtorjevega aidsa ter s skrivnostmi nekaterih zelo znanih oseb, sicer Guibertovih prijateljev, ki se ne pojavijo s pravimi imeni, a so prepoznavne (zlasti Isabelle Adjani in Michel Foucault, ki je prav tako umrl zaradi aidsa). Tem dnevniškim zapisom je sledilo nadaljevanje v *Protocole compassionnel* (1991) in postumno drobni zapisi *Cytomegalovirus* (1992).

Sicer pa izide njegova prva knjiga 1977 – *La Mort-propagande*, ko se zaposli pri časopisu *Le Monde* kot uredjevalec foto rubrike. Tudi sam fotograf je razstavljal fotografije iz svojega sveta, zlasti intimnih prijateljev (Adjanijeve, Foucaulta, režiserja Patricea Chereauja, s katerim sta tudi napisala scenarij za film *L'Homme blessé*, 1983), in izdal tri knjige fotografij.

Nase opozori pravzaprav z dokaj nenavadnimi zgodbami, »polnimi seksa, perverzности, nemoralnosti«, npr. sadomazohistični prizori v *Les Chiens* (1982), gay izpovedi v *Les Aventures singulieres* (1982) ali v *Voyage avec deux enfants* (1982), čudna ter zelo uspešna zgodba o treh slepcih, ženi, možu in ljubimcu, ki se na koncu pobijejo, *Des Aveugles* (1985), pripoved *Mes Parents* (1986), polna ljubezni in sovraštva do staršev, *Fou de Vincent* (1989) o strasti do mrtvega prijatelja... Potem sledijo knjige z aidsom, ki so mu prinesle tako popularnost in uspeh. K tem velja uvrstiti še nekakšno romansirano verzijo *L'Homme au chapeau rouge* (1992) in pa seveda kratko zgodbo *Mon valet et moi (Moj sluga in jaz)*, 1991).

Guibert je ponavljal, da je osnovna materija vseh njegovih knjig njegov dnevnik. Velik pomen pripisuje vplivom Knuta Hamsuna ter sodobnikov, znancev, prijateljev, kot so Roland Barthes, Peter Handke, Pierre Guyotat, Eugene Savitzkaya ter zlasti Thomas Bernhard: »Nestrpno čakam na literarno cepivo, ki me bo osvobodilo uroka, v katerega sem hote vstopil prek Thomasa Bernharda, /.../ ko sem ga neveden hotel nekoč posnemati...« – »Kadar pišem, sem najbolj živ. Besede so lepe, besede so točne, besede so zmagovite.«